

**Redacția și Administrația**  
**Str. General Cernat**  
**No. 20**  
 Constanța (Romania)  
 Director  
 Avocat **HAMDI NUSRET**

# HALK

## (POPORUL)

În țară pe un an Lei 100  
 pe 6 luni Lei 60  
 În strălătuire, pe un an 200  
 pe 6 luni 120

ANUL I No. 2

ORGAN de APĂRARE al INTERESELOR MUSULMANE

5 MARTIE 1919

### O confesie de credință

Aparițiunea confratelui „HALK” îmi oferă minunatul prilej de a da expresiune publică unor vechi gânduri și simțăminte, care au constituit crezul meu de totdeauna.

Dobrogean prin naștere, educație, interese și convingeri, am avut de copil încă pentru elementul musulman — cel mai numeros, cel mai respectat și cel mai leal din Dobrogea — un cult, pe care nu-l poate explica de cât o adâncă și reală cunoaștere a acestuia, după o conviețuire îndelungată.

Siam la mangel, lângă tala care avea obăcănie, când câte un Anai, pornit pe atunci să se însoțieze spre „Ak Toprak”, venia să se achite de datorie și dacă nu avea cu ce o plăti întregă, nu înțelegea să plătească de răposatul său — *af etim* —, îi spunea ei — și nu l da în oama de împăcare din suflet, *sigilical* — o bama plăti să cu roșcove, năut, alune și stafide.

Însoțind pe mama în viziunile ce le schimba cu hanurile din vecinătate, păstrez și azi ceva din emoția oai putea spune sântă, cu care pășiam prăgurile haremlăcilor, care prin curaj și discreția lor luau pentru mine înfățișarea unor sanctuare.

Școlari, am avut colegi de clasă pe Begop Razi și Rebe Abdul Cadir (unul mort pe băncile Școlii normale, al doilea ajuns colonel și decedat mai acum trei ani) omăb cu ochii toată ziua în ochii mei, cumiați în permanență ca doi miei, dar cari deveneau lupi sălbatici, când sâria vre un altul împotriva mi.

Măsur, n'am cunoscut camarazi mai devotați și soldați mai disciplinați. În potolirea războaielor din 1907, în campaniile din 1913 și 1916-1918, Dobrogenii de origine mahomedană au dovedit o înaltă, ce ar fi putut servi de pildă în mulți Românii pretinși adevărați.

Cetățean, am avut poate oare la început lipsă de orientare. Lipsea explicabil și scuzabilă însă în niște oameni, cari înțelegeau să și manifeste în toate timpurile și împrejurările supunerea credincioasă și recunoștințoare față

de Statul, ce le-a acordat și le acordă o atât de largă și înțelegătoare ocrotire.

Întă dar atâtea și atâtea calități, care mă obligă să apreciez și să iubesc această populațiune, care la numeroasele bogății materiale ale Dobrogei, adaugă una sufletească de o valoare inapreciabilă.

Iubirea această față de colectivitate, am înțeles s o revărs, fără nici un fel de precauție, asupra primului element mai răsărit, destinat să acorde întreg sprijinul și securitatea necesară conorganicarilor săi, cari au cunoscut ca nimenia altul speculațiunea cea mai neomenoasă și jignirile cele mai sângeroase.

O atare dragoste și același sprijin — în limitele modestelor mele facultăți — înțeleg să le asord și alesului buchet de tineri, grupat în jurul acestui ziar, care-și propune realizarea unui atât de frumos și util program: manifestarea unei recunoștințe conștiente față de Țara Românească, dovedită o mamă adoptivă atât de excelentă: oprirea curentului de emigrare, printr'o propogandă luminată, care să deschidă ochii unei multimi amețită de un fanatism stupid sau de o agentură întereseată.

În aceste gânduri și sentimente, doresc noului confrate deplină izbândă — izbândă sa însemnând îndeplinirea acelei ideal dobrogean, pentru care m'am socotit dator să lupt, din ziua în care am luat condeiul gazetăresc în mână.

**CONST. N. SARRY**  
 (SAPĂ CU ZMELĂ MEMETAI)

### Printul Konoye n'a acceptat numirea ca președinte al consiliului

Printul Konoye, chemat la Palat de Împărat, a declarat că nu poate accepta numirea sa ca președinte al consiliului.

Împăratul a cerut printului Salonji să continue consultările pentru rezolvarea crizei politice.

### Populația Turco-Tătară din Dobrogea

(Continuare din No. 1)

Este cunoscut că o națiune din diferite cauze, istorice, economice și politice sociale, nu trăește numai înăuntrul granițelor sale. Nu există țară care să fie compusă în întregime din populațiune de aceeași naționalitate și origină etnică, ci ele, din cauzele arătate mai sus, deși au stătele lor naționale, au rămas și trăsesc împrăștiate și în alte țări.

Astfel se explică cum și în România se găsesc aproape patru milioane de suflete cari sunt de altă origină, de cât a populațiunii majoritare.

Existența turcilor Crimeieni cari au fost siliți în urma a-surprizilor rusești să părăsească Crimeea și a turcilor veniți din Anatolia pentru colonizarea acestor ținuturi dobrogeane, nu sunt decât rezultatul cauzelor de mai sus.

O populațiune minoritară ca să poată trăi în armonie în mijlocul populațiunii majoritare, trebuie să respecte istoria, tradiția și să-și însușească toate interesele țării în care trăește. Cel cari nu vor respecta în totul obligațiunile de mai sus, desigur că vor pierde încrederea și vor fi tratați ca atare și acest lucru nu va fi decât mai mult în detrimentul lor, decât al țării.

În România, cum spuneam mai sus, sunt câteva milioane de minoritari și mulți dintre aceștia s'au dovedit ca nu-și cunosc îndeajuns îndatoririle, recurgând la mijloace ce nu puteau fi admisibile.

Noi, turcii, nu ne-am amestecat nici odată la acestea, nu am apelat la nici o sursă în afara țării.

Nu le-am făcut, nu pentru că nu puteam, ci pentru că era în contra conștiinței și tradiției noastre. Avem în educația noastră cavalierism și sentiment de recunoștință față de cei ce ne ocrotesc.

Analizând pe scurt cele de mai sus, suntem siguri că statul român nu va pierde nici odată încrederea ce ne-a acordat și vom continua trăi în cele mai bune rapor-

turi. Noi musulmanii suntem pe deplin convingți și vom căuta să fim și de acum înainte precum am fost, gata oricând pentru orice nevoie a țării.

### Se vor primi și anul acesta emigranți?

Suntem informați că anul trecut, ar fi emigrat în Republica Turcă, turcii din România și Bulgaria peste numărul prevăzut în programul lor, de aceea anul acesta nu se va putea primi nici un fel de emigranți, întrucât vor fi preocupați cu aranjamentul lor.

Cei cari doresc a emigra neavând cunoștință sau necerzând în verocitatea măsurii de a nu primi emigranți, vând tot ce-au pe preț de nimic și se pregătesc pentru a emigra.

Pentru a evita consecințele dăunătoare ale acestei pregătiri a populațiunii musulmane, deja destul de sărăcită, credem că va fi de mare folos ca Excelența sa d-l Ministru al Republicii Turcești din București sau Consulatul din Constanța să dea un comunicat, prin care să arate ce au de făcut cei ce doresc a emigra anul acesta.

### Comemorarea unui poet turc

Asociația studenților turci din România a comemorat Miercuri 18 ani de la moartea poetului și naționalistului turc din Crimeea — Celebi Gihan — printr-o slăjbă religioasă oficiată de preotul mahomedan Edib Mehmet Ali la gema din Parcul Carol și a depus o jerbă de flori pe mormântul Eroalului necunoscut.

După terminarea slăjbei religioase, d. Musa Elib, președintele Asociației studenților turci din România, într'o scurtă cavăntare a arătat personalitatea și eroismul lui Celebi Gihan în luptele de desrobire ale Crimeei în 1918.

Asistența era formată din studenți turci, cari frecventează universitatea din București și dintr'un grup de studenți români

### Italia refuză meditațiune pentru pace

Adaptarea în condițiunile de către comitetul de 13 a propunerii d-lui Fianchin, care conține o sursă de negociere de conciliațiune între Aliații și Adversarii, care poartă de startie înțelegere ca un semn de demisiune, înregistrat cu satisfacție de agenațiunea sursă de negociere Aliații, nimeni nelăsându-se că Negocul nu cere decât să treacă pacea.

Guvernul din Roma va putea să accepte a negocia, deoarece invitația noastră n'are un caracter de ultimatum.

Este adevărat că amenințarea engleză de-a interzice exportul petrolului este foarte importantă. Totuși d. Mussolini nu se aștepta nici o schimbare răspunzând în mod favorabil Genevei.

### Sanctiunile petrolifere se vor aplica

Amenințarea extinderii sancțiunilor spasă greu. Asupra Romei. Situația se precizează în acest sens și se afirmă că aproape toate statele producătoare de petrol, membre ale Societății Națiunilor, au dat d-lui Eden asigurări că sunt dispuse să aplice sancțiunea petrolului.

Se crede că înțelegerea intervenită între aceste state membre va determina și pe celălalte state membre să voteze sancțiunea petrolului.

### Turbarările din Siria

Compromis între Franța și naționalistii sirieni

Tratatvele între comandamentul suprem francez din Siria și naționalistii sirieni au dus la încheierea unui compromis, care cuprinde următoarele puncte: 1) Trimiterea unei delegații siriene la Paris în vederea începerii tratativelor cu guvernul francez. 2) Restabilirea constituției siriene. 3) Amnestie generală pentru toți acei, cari în decursul ultimelor dezordini au fost arestați sau condamnați. 4) Promisiunea Franței de a încheia un acord cu Siria care va acorda acestei țări drepturi similare cu cele acordate Irakului din partea Angliei. 5) Primirea Siriei ca membru al Societății Națiunilor.

